

OPBRENGSTEN OOGSTDIALOOG HERSTELGERICHT WERKEN EN DE JEUGDPROFESSIONAL

16 juni 2022

WAT HERKEN JE?

- De **vreedzame school** is een mooi voorbeeld waar deze manier van herstelgericht werken al vroeg wordt toegepast en aangeleerd. Als je met elkaar de handen in het vuur steekt voor een vreedzame school/wijk is er echt ontzettend veel mogelijk.
- Er wordt **niet met het kind** gesproken, **maar over het kind**.
- **Aandacht** zou er al **in het basisonderwijs** moeten zijn. Daar al leren hoe je dingen oplost.
- Nu vaak alleen nog trainingen, maar vaak nog niet fundamenteel.
- Er is geen **waarheidsvinding**.
- De **taal** die professionals gebruiken. De taal is (vaak) gericht op het verwijderen en elkaar overschrijven. **Oude misvattingen** blijven bestaan.
- Hulp voor ouders is onvoldoende. **Geen aansluiting** in de hulp.
- Het korte lontje; zeker na corona tijd.
- Fijn om ervaringen en kennis te vernemen in deze oogstdialoog. De verschillende verhalen herken ik. Vanuit de opleiding Ecologische Pedagogiek trainen we studenten. Zij lopen **stage in zeer verschillende contexten**. Juist het delen van die ervaringen helpt enorm. Om inwoners/betrokkenen bewust te maken van de mogelijkheden van herstelgericht werken.
- Sterk **onderscheid goed/kwaad** terwijl de waarheid complexer is. Geen duidelijke scheidslijnen tussen goed en kwaad.
- Handelen vanuit **wantrouwen**.
- Neiging om bij conflicten van elkaar verwijderd te raken i.p.v. de **dialoog** aan te gaan.

WAT STAAT HERSTELGERICHT WERKEN IN DE WEG?

- **Wij zelf**. Wij die conflicten spannend vinden en de neiging hebben om of ons zelf of de ander de schuld te geven als iets 'fout' gaat.
- **Taal**, de manier waarop je iets brengt doet zoveel.
- De hulpverlening/ondersteuning is vaak heel **persoonsgericht**. Hoe ga je hier als verschillende organisaties/hulpverleners mee om?
- Het ontbreken van **één loket** met een aansprekende herkenbare naam.
- Multidisciplinaire overleggen. Groepen worden niet uitgenodigd, hebben geen weerwoord tegenover professionals, worden ondergesneeuwd. Vaak **te juridisch**.
- **Tijdgebrek**.
- In samenleving zit ingebakken dat je bestraft/opgesloten wordt als je iets fout hebt gedaan. Je wordt **aan de kant gezet, buiten de samenleving geplaatst**. Wat zijn de beperkingen in de vrijheid van jongeren, bijv. in gesloten setting? Hier zitten belemmeringen voor herstelgericht werken.
- **Onbekendheid** ermee.
- Het vraagt aandacht, geduld. **Overtuig mensen NIET, neem mensen MEE**. Door te informeren en te betrekken.
- **Onveiligheid** binnen organisaties waardoor betrokkenen van een conflict **niet kwetsbaar durven te zijn**.
- Schotten.
- **Narratieven** in de samenleving en politiek die uitgaan van **wantrouwen, negatieve veiligheid en goed vs. fout**.

HOE ZOU JIJ MEER HERSTELGERICHT KUNNEN WERKEN?

- Weten vanuit **welk perspectief** je naar iets kijkt, kijkt naar wie **welke rol** heeft en welke **kwaliteiten** je van elkaar kunt gebruiken.
- Als jeugdprofessional vragen wie het kind/de jongere wil dat betrokken wordt.
- Thema **structureel op de agenda** zetten. Kijken naar welke rol wij hierin nog kunnen pakken.
- **Neem kind als voorbeeld**. Een kind van 4 kan al uitleggen hoe je herstelgericht werkt: luister naar elkaar, wachten op je beurt. Kinderen leren dit al vroeg op school. Maak het niet te ingewikkeld/wetenschappelijk.
- **Bewustwording van onze eigen reflex** om uit contact te gaan als het lastig wordt.
- **Leren aan de hand van casussen**. Hoe taal eruit ziet en hoe taal eruit zou kunnen zien. Hoe kun je daarin een omdraai maken naar het herstelgerichte.
- **Veiligheid creëren**.
- Bredere voedingsbodem vinden; **hoe los je dingen met elkaar op**. Met alle betrokkenen op zoek gaan. **In gesprek blijven**; vanuit verschillende disciplines, kennis en ervaring.

- **Meer aandacht voor herstelgericht werken in de opleiding** van jeugdprofessionals. Daarbij ook aandacht voor het ombuigen van hardnekkige reflexen van professionals zoals de neiging om in te grijpen of het over te nemen als het lastig wordt in plaats van 'conflicten terug te geven aan de partijen zelf'.
- **Borgen**, wat jongeren zelf aangeven ook borgen!
- Ik breng dit in, in de verschillende contexten. De wijk, als trainer op de bachelor Ecologische Pedagogiek, de Master Community Development, als docent, in de teamsamenwerking, maar ook op basisscholen in het kader van boundary crossing en burgerschap.
- Oefenen / **het doen**. Ook in het dagelijks leven kan een ieder van ons nog net iets meer herstelgericht werken. Bijv: Als je puber je aanvalt met een rotopmerking niet defensief reageren maar adem in adem uit en "Goh, vertel eens wat je dwars zit".
- Anders kijken naar verantwoordelijkheid. Niet jezelf de schuld geven, niet de ander de schuld geven maar **erkennen wat er speelt** en daar (samen) een creatief antwoord op geven.
- 'Gedoe' met iemand? Zoek elkaar op en maak een wandeling.
- Herstelgericht werken bevorderen van klein (**het goede voorbeeld geven in de dagelijkse praktijk**) tot groot (herstelgericht benaderen van de klimaatcrisis en ons koloniale verleden).
- Beter opleiden. SKJ is heel belangrijk.

WAT ZOU NADER ONDERZOCHT MOETEN WORDEN?

- Wat kunnen we leren van hoe **kinderen van nature met conflicten omgaan**?
- Wat als je een pilot zou starten waarin professionals worden getraind/opgeleid met grote nadruk op het herstelgericht werken. Welke effecten zijn er dan na een aantal jaar, als die professionals aan het werk zijn?
- **Participatief onderzoek** naar herstelgericht werken met jongeren in aanvulling op mediation in strafrecht. Wanneer er een kind of jongere betrokken is, is de context meer complex.
- Ik zeg: **meer voorleven, doen!** Informeren van inwoners, trainen van studenten/professionals, participatief actieonderzoek!!
- Herstelgericht werken en klimaat.

WAT WIL JE NOG MEER KWIJT?

- Studenten Ecologische Pedagogiek worden juist opgeleid om in de **brede context** te werken. Ze ontwikkelen een brede blik en krijgen handvatten (zoals ook herstelgericht werken) om dit in de praktijk vorm te geven.
- De politiek luistert niet altijd naar onderzoek. **Lobby** is ook heel belangrijk.
- Vaker Oogstdialogen. **Uitwisselen**; meer in relatie brengen met vreedzaam, burgerschap, geweldloze communicatie, kinderrwjkraad.
- **Hoe groter het netwerk hoe beter.**

TIPS

- Animatie over hoe een **Eigen kracht-conferentie** werkt.
- Lectoraat **Transmuraal herstelgericht werken**: Focus op het inzetten op de krachten en vaardigheden van het individu en zijn sociaal netwerk.
- Animatie over **Herstelbemiddeling** van Perspectief Herstelbemiddeling.
- Boek **Hoop, humor en herstel**. Maak van je school een veilige basis (Jan Ruigrok).
- Website over **Mediation in Strafzaken** van de Rechtspraak.
- Boek **Restorative justice from a children's rights perspective** (Annemieke Wolthuis en Tim Chapman).

BEDANKT VOOR UW INTERESSE IN DE OOGSTDIALOOG.

**OP DE HOOGTE BLIJVEN VAN AANKOMENDE BIJENKOMSTEN? MAIL ONS OF BEKIJK DE WEBSITE!
REGIONAAL-LEERNETWERK-JEUGD-UTRECHT@HU.NL**

MEER LEREN OVER DE OOGSTDIALOOG ALS WERKVORM OF ANDERE ONTWIKKELDE WERKVORMEN IN HET JEUGDDOMEIN? KLIK HIER

